

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 84.400 van 23 december 1999
in de zaak A. 48.437/X-7647.**

In zake : Jean-Pierre de CLIPPELE,
die woonplaats kiest bij
Advocaat K. ERARD,
kantoor houdende te 1703 SCHEPDAAL,
Oudstrijdersstraat 30

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse Executieve, thans de Vlaamse
regering.

tussenkommende partij :

de v.z.w. DE WIELEWAAL,
die woonplaats kiest bij
Advocaat G. VERMEIRE,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Voskenslaan 301.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jean-Pierre de CLIPPELE op 30 september 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 4 juni 1992 van de Gemeenschapsminister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming waarbij het gebied "Honegem-Solegem-Sint-Apollonia" te Aalst, Erpe-Mere en Lede wordt gerangschikt als landschap om reden van de wetenschappelijke, esthetische en historische waarde;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 3 maart 1993;

Gelet op de beschikking van 9 maart 1993 die de tussenkomst van de v.z.w. DE WIELEWAAL toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur P. DE WOLF;

Gelet op de beschikking van 1 maart 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 25 oktober 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 november 1999;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. LUST;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat B. CLOOSEN die, loco Advocaat K. ERARD verschijnt voor verzoeker, van Advocaat G. KERCKAERT die, loco Advocaat K. VAN HOORBEKE verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat G. VERMEIRE, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van Eerste Auditeur-afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de exceptie van de verwerende partij in verband met de afwezigheid van de kantmelding van het verzoekschrift tot nietigverklaring in de

registers van de hypotheekbewaarder feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat verzoekende partij een eerste middel afleidt uit de schending van de artikelen 1 en 12 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van de monumenten en landschappen "doordat het rangschikkingsvoorstel in se niet werd betekend aan de eigenaar"; dat wordt toegelicht dat geen enkel document aan verzoekende partij werd meegedeeld waaruit "de verrechtvaardiging" van het voorstel tot rangschikking van haar gronden blijkt, dat zij "onwetend is gebleven van de motieven van het optreden van de minister (...)" zodat tijdens het openbaar onderzoek de verzoeker de bezwaren en aanmerkingen onmogelijk adequaat en zinnig heeft kunnen formuleren" en dat volgens de arresten nrs. 34.062 en 34.431 van de Raad van State het voorstel tot rangschikking in zijn geheel en volledig moet worden betekend aan de betrokkene;

Overwegende dat de verwerende partij en de tussenkomende partij repliceren dat het bestuur alle voorwaarden van kennisgeving heeft vervuld, "zowel deze die door de wetgever uitdrukkelijk zijn opgelegd, als deze die door uitlegging en interpretatie door de rechtspraak van de Raad van State zijn verduidelijkt", dat de verzoekende partij "voor zover zij zich niet volledig genoeg ingelicht meende, ruimschoots de gelegenheid (heeft) gehad alle nodige stukken in te zien bij het Gemeentebestuur", dat onder meer om die reden het onderhavige geval verschilt van de casus die het arrest nr. 34.062 beslecht en dat verzoekende partij zonder belang bij het middel is "vermits in (haar) bezwaarschrift geen woord wordt gezegd over de historische, esthetische of ecologische waarde van het landschap";

Overwegende dat verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord doet gelden dat zij "verstoken

(bleef) van de eigenschappen die aan het landschap werden toegeschreven en van de reden waarom het belang ervan als nationaal belang wordt weerhouden", dat de overheid "meer (dient) te doen dan het ter inzage leggen van de stukken: zij dient deze stukken mede te betekenen aan de eigenaar van de grond" en dat het recht van de eigenaar om bezwaar in te dienen uitgehold en onmogelijk wordt "wanneer het M.B. houdende een 'voorstel' geen enkele reden aangeeft waarop de beslissing tot rangschikking steunt";

Overwegende dat de tussenkomenende partij in haar laatste memorie van mening is dat de Raad van State "enkel" moet nagaan :

"of het noodzakelijk was dat :

1°) er stukken werden opgesteld die het voorstel tot rangschikking rechtvaardigen;

2°) al die stukken of i.c. althans het verslag van de hr. Guillemijn en Van den Brecht (zijnde het verslag AROL) integraal moesten medegedeeld worden aan de verzoekende partij.

3°) of in plaats van de mededeling ook een kennisgeving van het feit dat zulk verslag bestond en dat de plaats werd gemeld waar het volledig dossier kon worden ingezien, voldeed;

En of de belanghebbende partij geen eigen informatieverplichting heeft, en toch de moeite moet willen doen om gebruik te maken van een inzagerecht.

4°) of tenslotte een tekort in die kennisgeving of mededeling betr. het 'voorstel' tot rangschikking moet leiden tot de vernietiging van het 'definitief' rangschikkingsbesluit, dat hier wordt bestreden";

dat zij voorts verzoekt een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof te stellen :

"of de eis van mededeling van het AROL-verslag van Guillemijn en Van Den Brecht samen met de kennisgeving van 28 januari 1988, geen ongelijke (voorkeurs)behandeling inhoudt en dus een ongelijkheid vormt in de zin van art. 10 en 11 Grondwet 1988, doordat vergelijkbare categorieën van burgers, in het geval van opleggen van erfdienstbaarheden van algemeen nut, geen aanspraak kunnen maken op zulke textuele mededeling, bv. wanneer een ontwerp van gewestplan of een bijzonder plan van aanleg wordt ter kennis gebracht van de belanghebbenden, en waarbij ook

beperkingen kunnen worden opgelegd aan de eigendomsrechten en die dan enkel over de mogelijkheid beschikken om op het gemeentehuis het dossier in te zien (art. 9, vierde lid en art. 21, derde lid St.Wet)";

Overwegende dat op voorstel van het bestuur voor monumenten en landschappen de Gemeenschapsminister van Cultuur op 11 september 1986 beslist de procedure in te zetten voor de rangschikking van het landschap "Honegem-Solegem-Sint-Apollonia" te Aalst, Erpe-Mere en Lede; dat het voorstel de wetenschappelijke, historische en esthetische waarde van het landschap inroept en toelicht; dat de percelen van verzoekende partij gelegen te Aalst, kadastraal bekend 2de afdeling, sectie C, nr. 52b, en te Lede, kadastraal bekend 1ste afdeling, sectie C, nrs. 986 en 987, binnen de begrenzing van het landschap vallen; dat met brief van 28 januari 1988 de beslissing tot het inzetten van de rangschikkingsprocedure aan de verzoekende partij betekend wordt; dat uit de zending niet kan worden opgemaakt welke waarde het landschap wordt toegeschreven, noch waarom het die waarde bezit;

Overwegende dat artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, vooraleer het bij het decreet van 13 juli 1972 voor het Nederlandse taalgebied werd gewijzigd, bepaalde dat monumenten en gebouwen bij koninklijk besluit kunnen worden gerangschikt op voorstel, hetzij van de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen, hetzij van het college van burgemeester en schepenen van de gemeenten waar zij gelegen zijn, dat, nadat een voorstel tot rangschikking bij de regering aanhangig werd gemaakt, zij beslist of daaraan gevolg dient gegeven en dat in dit geval het voorstel wordt betekend aan de eigenaars en titularissen van ingeschreven zakelijke rechten, dewelke hun aanmerkingen kunnen indienen bij de bestendige deputatie;

Overwegende dat de geciteerde bepaling, die krachtens artikel 6, eerste lid, van dezelfde wet ook op de landschappen van toepassing is, voorschreef dat het voorstel tot rangschikking werd betekend; dat het volgens die bepaling niet volstond de beslissing te betekenen waarbij de regering beslist aan een voorstel tot rangschikking gevolg te geven;

Overwegende dat ten tijde aan de bestreden beslissing het artikel 1, van de wet van 7 augustus 1931, zoals gewijzigd door het decreet van 13 juli 1972, bepaalde :

"Op initiatief van de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, hierna genoemd de Minister, of op voorstel hetzij van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, hetzij van het college van burgemeester en schepenen van de gemeenten waar ze gelegen zijn, hetzij van het federatie- of agglomeratiecollege, hetzij van het provinciebestuur, worden de monumenten en gebouwen waarvan het behoud in historisch, artistiek of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is, geheel of gedeeltelijk gerangschikt bij koninklijk besluit en onder bescherming van de Staat gesteld.

Nadat de Minister beslist heeft hetzij een gunstig gevolg te verlenen aan een voorstel tot rangschikking, hetzij op eigen initiatief de procedure voor de rangschikking in te zetten, wordt dit betekend aan de eigenaars, aan het college van burgemeester en schepenen, aan het federatie- of agglomeratiecollege en aan de bestendige deputatie.

Dit voorstel wordt medegedeeld aan de Ministers tot wier bevoegdheid respectievelijk de Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw en de Landbouw behoren.

Deze Ministers en al de betrokkenen kunnen bij de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, hun aanmerkingen indienen binnen en termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de betekening of mededeling.

Het voorstel wordt vervolgens door de Minister aan de Koninklijk Commissie voor Monumenten en Landschappen voor met redenen omkleed advies overgemaakt.

Het koninklijk besluit waarbij tot de rangschikking wordt overgegaan, mag eerst drie maanden na de betekening van het voorstel tot rangschikking aan de eigenaars en aan de andere hierboven vermelde betrokkenen, getroffen worden.

Het besluit wordt hun betekend en wordt overgeschreven op het kantoor van de hypotheekbewaarder";

Overwegende dat wanneer de minister ingaat op een voorstel tot rangschikking van zijn administratie, dit voorstel samen met de mededeling dat de minister beslist heeft de procedure tot rangschikking in te zetten moet worden betekend aan de eigenaars, het college van burgemeester en schepenen, de bestendige deputatie en aan de ministers tot wier bevoegdheid de ruimtelijke ordening, respectievelijk de landbouw behoren; dat het niet volstaat dat enkel kennis wordt gegeven van het blote feit dat de minister beslist heeft de procedure in te zetten; dat op het stuk van de betekening van "het voorstel" tot rangschikking het decreet van 13 juli 1972, de wet van 7 augustus 1931 niet heeft gewijzigd; dat indien de betrokkene onwetend blijft van de motieven van het optreden van de minister, niet zinnig bezwaren en aanmerkingen kunnen worden geformuleerd en hem evenmin op goede grond verweten kan worden in zijn bezwaarschrift tegen die motieven niets te hebben ingebracht; dat, wil de procedure een regelmatige inzet hebben, moet voldaan zijn aan het substantiële, op straffe van onwettigheid van het later rangschikkingsbesluit, voorgeschreven vereiste dat het voorstel tot rangschikking in zijn geheel en volledig aan de betrokkene wordt betekend; dat een dergelijke betekening aan de verzoekende partij niet heeft plaatsgehad; dat de gebrekkige individuele kennisgeving niet wordt goedge maakt door de mogelijkheid het dossier over het landschap bij het gemeentebestuur in te zien;

Overwegende dat de tussenkomen de partij verzoekt een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof te stellen over de schending van de gelijkheid doordat in andere, vergelijkbare gevallen de belanghebbenden geen aanspraak kunnen maken op eenzelfde individuele kennisgeving en "dan enkel over de mogelijkheid beschikken om op het gemeentehuis het dossier in te zien"; dat het antwoord op die vraag niet relevant is voor de oplossing

van de onderhavige zaak; dat de gebeurlijke schending van de gelijkheid doordat in andere gevallen, die hier niet aan de orde zijn, geen individuele mededeling is voorzien, niet van aard is de onwettigheid aan te tonen van de beslissing die te dezen bestreden is; dat de vraag niet wordt gesteld;

Overwegende dat het middel gegrond is;

Overwegende dat de tussenkomenende partij vraagt de vernietiging, in voorkomend geval, te beperken tot de percelen waarvan verzoeker eigenaar is; dat zij stelt wat volgt :

"Waarom kan een gedeeltelijke vernietiging van een gewestplan, dat ook erfdienstbaarheden van algemeen nut vaststelt, wel en hier niet?

De volledige vernietiging zou aan besluitster veel schade berokkenen. Zij heeft in het hart van het gerangschikt landschap een (erkend) reservaat uitgebouwd. Wanneer de beperkingen qua bv. bebouwing, grondexploitatie, vegetatiewijziging, waterhuishouding, enz. (wegvallen), zal dit belangrijke schade aan de waarde van het reservaat en de omliggende feitelijke buffergebieden teweegbrengen";

Overwegende dat het belang van de verzoekende partij bij de vernietiging van het beschermde landschap beperkt is tot de percelen die haar toebehoren; dat voorts niet blijkt dat de bescherming haar zin verliest door de weglating van de percelen van de verzoekende partij uit het landschap, noch dat de verwerende partij het landschap zonder de percelen van de verzoekende partij niet zou hebben beschermd; dat de omvang van de vernietiging beperkt wordt tot de percelen van de verzoekende partij,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het besluit van 4 juni 1992 van de Gemeenschapsminister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming waarbij het gebied "Honegem-Solegem-Sint-Apollonia" te Aalst, Erpe-Mere en Lede wordt gerangschikt als landschap om reden van de wetenschappelijke, esthetische en historische waarde, wordt gedeeltelijk vernietigd, namelijk wat de percelen betreft gelegen te Aalst, kadastraal bekend 2de afdeling, sectie C, nr. 52b, en te Lede, kadastraal bekend 1ste afdeling, sectie C, nrs. 986 en 987.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

Het arrest wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad op dezelfde wijze als het vernietigende besluit.

Artikel 4.

De kantmelding wordt bevolen van dit arrest op de kant van de overschrijving van het rangschikkingbesluit in de registers van de hypotheekbewaarder.

Artikel 5.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, alsmede die van de voornoemde kantmelding, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op drieduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drieëntwintig december 1900 negenennegentig, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BOVIN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BOVIN.